

Ирена Тодороска,

Раководител на Одделението за социјално вклучување,
Сектор за социјална заштита,
Министерство за труд и социјална политика

Осврт на Националната стратегија за борба против сиромаштијата и социјалната исклученост

Министерството за труд и социјална политика како координатор во процесот на социјална инклузија, со целосна посветеност изминатиот период се фокусираше на градење на Национална стратегија за борба против сиромаштијата и социјалната исклученост во Република Македонија 2010-2020 година, која обединува еден широк дијапазон на стратешки документи во кои се инкорпорирани бројни инклузивни политики, како и воведување на дополнителни мерки и активности за ублажување, или надминување на социјалната исклученост кај македонските граѓани, во поширок контекст.

При изработката на интегралниот документ се опсервирани состојбите во пооделни подрачја, и тоа: труд, вработување, сиромаштија, социјална заштита, здравство, долготрајна нега, образование, транспорт, комуникации и домување, како и воведување на родовиот концепт и детските

права во секоја поединечна област. Третирајќи ја исклученоста како повеќедимензионален и сложен процес, определбата значеше градење на генерален поглед за надминување на состојбите кои кај ранливите групи довеле до сиромаштија и социјална исклученост, а кој истовремено, во себе вклучува еден современ, универзален концепт на однесување од страна на сите релевантни фактори кои ќе ја набљудуваат индивидуата во рамки на општеството во целина. Тоа би значело и заокружување на целта пред кој сме исправени, за изградба на кохезивно општество, во кое борбата против сиромаштијата и социјалната исклученост ќе значи постоење на безусловни „еднакви шанси и можности за сите“.

Целиот тим кој се посвети на овој документ, претставуваше највисок компактен експертски состав, со академско знаење и практично искуство во сите сфери на општественото опкружување,

кое резултираше со оформување на овој стратешки документ.

Принципот на партиципативност и транспарентност беше составен дел во обезбедувањето на суштината за градење на оваа стратегија. Токму поради тоа беше спроведен широк консултативен процес со преку 100-тина граѓански здруженија и социјални партнери кои третираат најразлични прашања од областа на социјалното вклучување, со што истите ја покажаа својата присутност и круцијална улога во целокупните општествени процеси. Како резултат на воспоставениот партнерски однос помеѓу линиските министерства, локалните самоуправи, невладиниот сектор и социјалните партнери, рамноправно учествувавме во креирањето на политиката, со што сите заеднички свесно се носиме со одговорноста за активно мобилизирање при имплементација на истите политики. Инкорпорирањето на сите вредни сугестии кои ги продуцираа вклучените актери, беа значајна алатка која овозможи искуството и придонесот да бидат дел од иднината која заеднички ја градиме, со голема надеж

дека со конкретните предвидени акции ќе допреме до оние граѓани кои живеат на маргините на општеството и на кои сме им најпотребни.

Воедно, беше постигнат широк консензус меѓу парламентарните групи во Собранието на Република Македонија, со што концентрираното внимание овозможи Националната стратегија да добие посебна димензија, а сета оваа посветеност пулсираше со добар фит бек за веќе научената лекција, која подразбира јакнење на дијалогот помеѓу сите засегнати страни и отвора нови хоризонти за водење балансирана и опсежна социјална политика, која ќе биде во согласност со Европската социјална агенда.

Со усвојувањето на овој документ од страна на Владата на Република Македонија, евидентно постои солидна платформа за почеток на JIM процесот (Joint Inclusion memorandum) во Република Македонија, кој е еден од есенцијалните предизвици, пред кој е исправена земјата, низ призмата за нејзино поскорешно евроатлантско интегрирање и учество во отворениот метод на координација.